

Spišská knihovna Spišská Nová Ves

**Správa o činnosti a hospodárení
za rok 2013**

Obsah

Identifikačná karta organizácie	3
A. ÚVOD	4
B. VYHODNOTENIE PLNENIA ÚLOH A CIEĽOV na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti	5
I. HLAVNÁ ČINNOSŤ	
1. Knižničný fond	5
2. Služby	9
2.1. Používatelia – čitatelia	9
2.2. Výpožičky, informačná činnosť	10
2.3. Vzdelávacie a kultúrne podujatia	12
II. REGIONÁLNA ČINNOSŤ	13
1. Bibliografická činnosť	13
2. Metodická činnosť	14
3. Spolupráca v regióne	15
III. PROGRAMY A PROJEKTY	16
IV. VYHODNOTENIE ÚLOH VYPLÝVAJÚCICH ZO STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV	17
C. VYHODNOTENIE PLNENIA ÚLOH NA ÚSEKU HOSPODÁRENIA A PREVÁDZKY ...	18
I. Vyhodnotenie ekonomickej činnosti	21
II. Vyhodnotenie v oblasti investičnej činnosti	22
III. Príčiny pretrvávania prípadných nedostatkov	23
D. Prílohy	24 - 28

IDENTIFIKAČNÁ KARTA ZA ROK 2013

1	NÁZOV ORGANIZÁCIE	Spišská knižnica		
2	Sídlo	Letná 28, 052 01 Spišská Nová ves		
3	Forma hospodárenia	321 – rozpočtová organizácia		
4	Celkový počet zamestnancov - fyzický / prepočítaný stav Z toho: - odborní zamestnanci (metodik, knihovník...) - ostatní zamestnanci - pracujúci dôchodcovia	21/ 20,3 riaditeľ, 15 knihovníkov, 2 ekonómky, 3 robotníci 3 dôchodcovia /		
5	Priemerná mzda zamestnancov	2011	2012	2013
		558,21	576,99	561,80
6	Počet spravovaných objektov	1	1	1
7	Počet podaných projektov (pre realizáciu v roku 2013) - z toho úspešných: - v hodnote (€):	2 0 0	4 0	3 3 12 000 (10 800+1200) Spoluf.
8	Rozpočet - na prevádzku: - na činnosť:	2011 238 105,32 12 128	2012 240 555,31 7 992,78	2013 247 960 3 645
9	Transfer od zriaďovateľa - na bežné výdavky: - na kapitálové výdavky:	238 867 0	226 675,31 0	240 805 0
10	Príjmy - z prenájmu: - z vlastnej činnosti: - iné mimorozpočtové (dary, sponzorské, granty a pod.):	0 25 308,49 11 374,50	0 23 286,01 743,98	0 22 899,46 10 800
11	Výdavky - bežné: - kapitálové:	250 233,32 0	248 548,09 0	251 604,28 0
12	Náklady na činnosť:	250 233,32	248 548,09	251 604,28
13	Hospodárenie - Náklady - Výnosy - Hospodársky výsledok	296 430,12 296 781,71 +350,62	296 430,12 293 287,34 -2 233	299 760,08 297 779,52 - 1 980,56
14	Návštevnosť - Platená: - Neplatená: (celkový počet návštevníkov, divákov, účastníkov na aktivitách organizácie)	0 52 247	0 53 805	0 49 561
		Náv. KVP 48 629 3 618	Náv. KVP 48 702 5 103	Náv. KVP 45 142 4 419
15	Základné knižničné ukazovatele - počet zapísaných čitateľov - počet výpožičiek - knižničný fond – stav k 31.12.	3 512 150 242 88 782	3 378 155 618 86 377	3 227 142 278 85 895

A. ÚVOD

Slovenskí futuroológovia charakterizujú dobu, v ktorej žijeme, ako dejinný medzičas algokracie, čiže absolútnej nadvlády informačných a komunikačných technológií. Ide predovšetkým o dominanciu technológií komunikačných (sociálne siete). Ovládanie týchto sietí sa pomýlene vydáva za počítačovú gramotnosť...

Tieto trendy neblaho poznačujú knihovníctvo, prácu s literatúrou i knižničnú kultúru en bloc na všetkých úrovniach – región Spiša nevynímajúc. Odborné pracovníčky Spišskej knižnice saturujú nesaturujú iba absentujúce vytváranie vzťahu detí ku knihe v rodinách, ale kompenzujú aj deficit práce s literatúrou v školách, najmä na druhom stupni ZŠ a stredných škôl. Pracovníčky oddelenia pre deti a mládež si zasluhujú veľké uznanie za pilotné akcie rodinných čítaní v priestoroch knižnice. Hoci finálny efekt zďaleka nezodpovedá vynaloženému úsiliu knihovníčok, tieto pokusy naznačili jednu z možných východiskových ciest eliminácie sústavného poklesu čítavosti aj čítanosti.

Pokles kľúčových ukazovateľov v poskytovaní knižnično-informačných služieb sa javí takmer ako zákonitý úkaz. Vysvitá, že ani podujatia s nádychom exkluzivity (minuloročné augustové autorské čítanie slovenských súčasných básnikov a prozaikov v Spišskej knižnici) napriek nadpriemernému záujmu návštevníkov neprináša žiaduci výsledný efekt – rozšírenie čitateľskej základne.

Rok 2013 patril z hľadiska dopĺňovania knižničného fondu novými a hodnotnými titulmi všetkých žánrov medzi nadpriemerne úspešné, no ani tento priaznivý výsledok nevedol k predpokladanej priamej úmere: viac nových kníh = viac nových čitateľov... Spišská knižnica doplnila vďaka financiám z grantu Karpatskej nadácie fond náučnej literatúry o takmer dvesto publikácií s tematikou IKT, masmédií a sociálnych sietí. Napriek permanentnej intenzívnej propagácii tejto populárno-náučnej spisby, vo všeobecnosti nedostatkovej, nezaznamenalo oddelenie náučnej literatúry aktívnejší záujem o aktuálne knižničné jednotky.

Jedine Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre seriózne uplatňuje deklarovaný úzus, podľa ktorého môžu autori záverečných kvalifikačných vysokoškolských prác na všetkých stupňoch využívať maximálne tridsať percent internetových databáz. V ostatných VŠ naďalej prevláda známe metóda ctrl C + ctrl V (skopírovať a vložiť)...

Ekonomický a finančný režim Spišskej knižnice v minulom roku podliehal maximálne prísnej úspornosti a hľadaniu mimorozpočtových zdrojov (granty MK SR a Karpatskej nadácie).

Medzi najväčšie úspechy Spišskej knižnice v hodnotenom období možno zaradiť systémovú prácu s detskými čitateľmi, stabilnú kvalitu usporadúvaných podujatí, zaangažovanie stredoškolských pedagógov do vzdelávacieho cyklu o knižnično-informačných službách, koncepcnosť a operatívnosť v regionálnej bibliografii a vzájomnú ústretovú spoluprácu s partnerskými kultúrnymi zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Spišská knižnica si dlhodobo udržiava efektívnu masmediálnu stratégiu; v roku 2013 súvisela publicita inštitúcie hlavne s podujatiami zorganizovanými v rámci projektu S knihou sa ani v kyber priestore nestratiš... Stúpajúci záujem návštevníkov zaznamenali Poetické popoludnia a podvečery v Spišskej knižnici, Literárne hodinky v domove dôchodcov a podujatia venované deťom. Navzdory skromným priestorom dosahovali výborné výsledky v práci s deťmi pracovníčky v pobočke na sídlisku Mier. Úspešne aj prínosne vyznela zaangažovanosť Spišskej knižnice v projekte Celé Slovensko číta deťom na spišskonovoveskej Radnici.

B. VYHODNOTENIE PLNENIA ÚLOH A CIEĽOV NA JEDNOTLIVÝCH ÚSEKCH ODBORNEJ ČINNOSTI

I. HLAVNÁ ČINNOSŤ

1. Knižničný fond

Rok	2012	2013
Prírastky	1013	1934
Úbytky	3418	2416
Počet KF celkom	86 377	85 895

V priebehu roka bolo do knižnice doplnených 1934 knižničných jednotiek, z toho kúpou 928, darom 992 a 14, ako náhrada za stratené dokumenty.

Na nákup KF (knižničného fondu) boli použité financie z Dotačného programu MK SR vo výške 4500 Eur a spolufinancovania KSK sumou 500 Eur (687 zv.), z grantového programu Karpatskej nadácie Otvorená knižnica 1800 Eur+ spolufinancovanie KSK 200 Eur (203 zv.) a z rozpočtu SK (Spišskej knižnice) 465,23 Eur (38 zv.)

Celkom na nákup 928 zv. knižničných jednotiek bolo vyčerpaných 7 465,23 Eur. Priemerná cena knihy bola 8 Eur.

Darované knihy v počte 992 zv. boli získané najmä z beletrie, ale aj z odbornej literatúry od občanov a nové knihy z vydavateľstva Katolíckej univerzity v Ružomberku (dejiny cirkvi, sociálna práca, sociológia, špeciálna pedagogika, manažment, regionálna literatúra).

Doplnené boli **3 špeciálne dokumenty** (1 DVD, 1 CD-ROM, 1 mapa).

Fond regionálnej literatúry sa rozšíril o 70 dokumentov, 66 titulov.

Prírastky knižničného fondu podľa druhov literatúry

Druh literatúry	Počet zväzkov			
	kúpa	dar	náhrada	spolu
krásna literatúra pre dospelých	322	388	1	711
odborná literatúra pre dospelých	365	456	8	829 (z toho 3 ŠD)
krásna literatúra pre deti	198	116	5	319
odborná literatúra pre deti	43	32	0	75
S p o l u	928	992	14	1 934

Prírastky knižničného fondu podľa pracovísk

Pracovisko	Počet zväzkov				Eur
	Kúpa	Dar	Náhrada	Spolu	
Odd. beletrie	243	228	0	471	1 857,81
Odd. odbornej lit.	321	355	8	684	2 937,39
OLDM	172	117	3	292	1 003,43
Pobočka Mier	141	216	3	360	996,56
Regionálna lit.	6	47	0	53	36,78
Študovňa pre mlád.	2	1	0	3	18,61
Študovňa pre dosp.	41	28	0	69	497,54
Ekonomické odd.	2	0	0	2	117,11
S p o l u	928	992	14	1934	7 465,23

Z knižničného fondu bolo vyradených 2416 knižničných jednotiek v hodnote 3 169,62 Eur. Z uvedeného počtu bolo vyradených 1 395 fyzicky opotrebovaných, 984 multiplicitných, 23 nevrátených (v r. 2010), 14 nahradených . **Vyradené boli 2 špeciálne dokumenty** (2 mapy).

Úbytky knižničného fondu podľa druhov literatúry

Druh literatúry	Počet zväzkov
Krásna literatúra pre dospelých	483
Odborná literatúra pre dospelých	1 056 (z toho 2 špeciálne dokumenty)
Krásna literatúra pre deti	727
Odborná literatúra pre deti	150
S p o l u	2 416 (z toho 2 špeciálne dokumenty)

Úbytky knižničného fondu podľa pracovísk

Pracovisko	Počet zväzkov
Oddelenie beletrie	402
Odd. odbornej literatúry	995
Študovňa pre dospelých	17
Regionálna literatúra	0
OLDM	987
Študovňa pre deti	2
Pobočka Mier	13
S p o l u	2 416

Celkový stav knižničného fondu k 31.12.2013 je 85 895 knižničných jednotiek vo finančnej hodnote 245 764,34 Eur v cene maloobchodnej a 133 889,53 Eur vo veľkoobchodnej cene.

Prehľad o počte knižničných jednotiek podľa druhov literatúry

Druh literatúry	Počet zväzkov
Krásna literatúra pre dospelých	30 436
Odborná literatúra pre dospelých	32 484
Krásna literatúra pre deti	17 689
Odborná literatúra pre deti	5 286
S p o l u	85 895

Prehľad o počte knižničných jednotiek podľa pracovísk

Pracovisko	Počet zväzkov
Oddelenie beletrie	24 522
Oddelenie odbornej literatúry	26 432
OLDM	18 204
Pobočka Mier	11 692
Študovňa pre dospelých	1 651
Študovňa pre mládež	1 227
Regionálna literatúra – Reg. ŠD	1 887
Metodické oddelenie	33
Ekonomické oddelenie	17
Hudobný archív	230
S p o l u	85 895

Stav špeciálnych dokumentov je 388.

DVD	14
CD – ROM	23
CD	91
Videokazety	141

Hudobniny	57
Mapy	62
S p o l u	388

Do čítarne a na iné pracoviská SK **dochádzalo 52 titulov periodík, z toho 32 platených a 20 darom.** Za periodiká bola uhradená **suma 1 284,01 Eur.**

Celkom na nákup dokumentov (kníh, špeciálnych zbierok a periodík) bolo použitých **8 749,24 Eur**, čo predstavuje na 1 obyvateľa mesta 0,23 Eur, na 1 používateľa 2,71 Eur. Obrat knižničného fondu bol 1,66.

2. Služby

2.1. Používatelia – čitatelia

Počet používateľov a návštevníkov

Pracovisko	Používatelia		Rozdiel	Návštevníci		Rozdiel
	Rok 2012	Rok 2013		Rok 2012	Rok 2013	
Odd. dospelých	1 971	1 752	- 219	27 647	25 635	- 2 012
OLDM	900	939	+ 39	8 501	8 633	+ 132
Pobočka Mier						
Dospelí :	172	189	+ 17	4 474	4 244	- 230
Deti:	335	347	+ 12	8 080	6 630	- 1 450
S p o l u	3 378	3 227	- 151	48 702	45 142	- 3 560

Počet používateľov sa v roku 2013 znížil v porovnaní s rokom 2012 o 151 , dosiahol stav 3 227. Pokles sa prejavil najmä u dospelých čitateľov o - 202, zvýšil sa stav detských čitateľov o + 51.

Celková návštevnosť čitateľov klesla o – 3 560, dosiahla počet 45 142. Jediným pracoviskom so zvýšenou návštevnosťou bolo oddelenie pre deti a mládež, okrem individuálnych návštev k tomu prispela intenzívna spolupráca so ZŠ. Pri výmene kníh raz mesačne, OLDM navštívilo 111 triednych kolektívov. Priemerná denná návštevnosť na všetkých pracoviskách knižnice bola 175 používateľov, čo bolo o 12 menej než v predchádzajúcom roku.

Dospelý používateľ navštívil SK priemerne 15,4 krát v priebehu roka, detský používateľ 11,9 krát.

2.2. Výpožičky, informačná činnosť

Prehľad výpožičiek podľa druhu knižničných jednotiek

Knižničné jednotky	Rok 2012	Rok 2013	Rozdiel
Odborná lit. pre dospelých	50 360	45 937	- 4 423
Krásna lit. pre dospelých	53 538	51 011	- 2 527
Odborná lit. pre deti	13 099	10 180	- 2 919
Krásna lit. pre deti	26 289	25 453	- 836
Periodiká	12 332	9 697	- 2 635
S p o l u	155 618	142 278	- 13 340

Prehľad výpožičiek na pracoviskách SK

Pracovisko	Knihy		Periodiká		Spolu 2013 a rozdiel	
	2012	2013	2012	2013		
Odd. beletrie	43 102	40 666	-	-	40 666	(- 2 436)
Odd. odb. lit.	48 220	43 987	-	-	43 987	(- 4 233)
OLDM	25 845	23 696	-	-	23 696	(- 2 149)
SK Letná 28	-	-	8 906	7 290	7 290	(- 1 616)
Pobočka Mier	26 119	24 232	3 426	2 407	26 639	(- 2 906)
S p o l u	143 286	132 581	12 332	9 697	142 278	(- 13 340)

Prehľad absenčných a prezenčných výpožičiek na pracoviskách SK

Pracovisko	Absenčné výpožičky		Prezenčné výpožičky		Spolu 2013	Rozdiel
	2012	2013	2012	2013		
Odd. beletrie	43 102	40 666	-	-	40 666	- 2 436
Odd. odb. lit.	40 335	36 550	7 885	7 437	43 987	- 4 233
OLDM	21 809	22 288	4 036	1 408	23 696	- 2 149
Čítareň – CE	1 939	1 696	6 967	5 594	7 290	- 1 616
Pob. Mier	25 639	24 288	3 906	2 351	26 639	- 2 906
S p o l u	132 824	125 488	22 794	16 790	142 278	- 13 340

Počet výpožičiek v roku 2013 klesol v porovnaní s rokom 2012 o 13 340, dosiahol stav 142 278. Mínusové hodnoty sú vo všetkých druhoch literatúry, najviac sa znížil počet výpožičiek odbornej literatúry pre dospelých, najlepší stav sa prejavil vo výpožičkách krásnej literatúry pre deti a mládež do 15.r.

Pri analýze počtu výpožičiek na jednotlivých pracoviskách SK a pri porovnaní absenčných a prezenčných výpožičiek, je najvyšší pokles v oddelení odbornej literatúry. V tomto oddelení sa v priebehu roka podarilo zabezpečiť z 966 požiadaviek na **MVS 719 kníh a xerokópií článkov**. V rámci **MMVS** bolo čitateľom **vybavených 5 požiadaviek**. Z fondu SK bolo iným knižniciam poskytnutých **22 titulov kníh a 5 xerokópií článkov**.

Formou **rezervácie kníh** bolo vyhovené **853** požiadavkám od čitateľov (ONL 361, beletria 150, Mier 342), táto služba zostala približne na úrovni roku 2012.

Internet využilo 2 993 používateľov (ONL 1673,OLDM 929, Mier 391), počet záujemcov klesol, v r. 2012 to bolo 3 600 používateľov.

Pracovníci knižnice vyhľadali čitateľom **7 199 bibliografických a faktografických informácií** (ONL 4 702,OLDM 1 607, Mier 890). **Metodická pomoc pri vypracovaní rešerší** na požadované témy, bola na oddelení odbornej literatúry, poskytnutá používateľom **198** krát.

Webovú stránku www.spisskkniznica.sk navštívilo 16 140 občanov.

Upomienky boli generované v týždenných intervaloch, ich celkový počet bol 3014, oproti predchádzajúcemu roku klesol o cca 200.

2.3 Vzdelávacie a kultúrne podujatia

Vysoký počet organizovaných podujatí pre používateľov Spišskej knižnice ale aj verejnosť, pokračoval aj v hodnotenom roku 2013 a udržal si v kvantite úroveň predchádzajúceho roka. **Celkom bolo pripravených a uskutočnených 214 podujatí, so 4 419 účastníkmi**. Najviac podujatí sa tradične realizuje s deťmi a mládežou ZŠ.

OLDM pripravilo 106 podujatí pre 1776 detí, z toho 20 exkurzií pre mládež do 15 rokov + **111 kolektívnych výmen kníh** tried mladšieho školského veku.

Pobočka Mier pre žiakov MŠ a ZŠ na Sídlišku mier uskutočnila **68 podujatí pre 1284 detí+ 79 kolektívnych výmen kníh** (pri všetkých podujatiach + 11 samostatných výmen).

Oddelenie pre dospelých zorganizovalo 39 jednorazových podujatí (z toho 5 exkurzií pre študentov stredných škôl a jednu pre seniorov domova dôchodcov) a jeden kurz práce s PC a internetom, **celkom 40 podujatí s 1359 účastníkmi**.

Ku kultúrnym podujatiam väčšieho rozsahu patrili:

Les ukrytý v knihe – OLDM sa zapojilo do celoslovenskej akcie, v rámci ktorej sa zrealizovalo 13 podujatí pre deti od MŠ po 9. roč. ZŠ. Jej cieľom bolo oboznámiť deti s problematikou ochrany prírody rôznymi formami. Spomedzi všetkých zúčastnených knižníc v rámci Slovenska, Spišská knižnica obsadila 1.miesto. Súčasťou podujatí bola aj výstava literatúry s danou problematikou.

Deň ľudovej rozprávky – celoslovenská aktivita zameraná na propagáciu rozprávok Pavla Dobšinského.

Dievčatko z veže a iné príbehy – prezentácia literárnej tvorby pre deti spisovateľkou Janou Bodnárovou, na besede so žiakmi ZŠ mesta.

Solúnski bratia – literárno – hudobné pásmo s obrazovou prezentáciou k 1 150. výročiu príchodu Cyrila a Metoda na naše územie.

Zvedavé písmeňká – slávnostné zápisy prvkov za čitateľov knižnice.

Kde bolo, tam bolo – na pobočke Mier to bolo jedno z najúspešnejších podujatí venované žiakom mladšieho školského veku – z literárnej tvorby Kristy Bendovej, taktiež aj propagácia diela Štefana Moravčíka „**Ako klobúk stratil hlavu**“.

V oddelení pre dospelých sú stále veľmi obľúbené **stretnutia s poéziou**, ktorých obsah tvoria nielen život a literárna tvorba autorov, ale ich súčasťou je umelecký prednes vybraných básní účastníkmi podujatí – dôchodcami (aj 80 roční), dospelými aj študentmi.

V rámci projektu **S knihou sa ani v kyber priestore nestratíš**, podporeného Karpatskou nadáciou v Košiciach, sa pre gymnazistov uskutočnilo rovnomenné

cyklické podujatie, ktorého obsahom boli najnovšie trendy v informačných a komunikačných technológiách a médiách.

Taktiež bol opäť záujem o **kurz pre seniorov Základy práce s PC a internetom**, ktorý absolvovalo 6 dôchodcov.

Zaujímavá bola beseda s **Jozefom Banášom o knihe Kód 1**. Pre študentov SŠ bolo pripravené cyklické podujatie Bezpečný internet, literárny kvíz, Dejiny mesta Spišská Nová Ves, Les a jeho ochrana, Sanitka v knižnici – zdravotná výchova s názorným predvedením, a ďalšie.

Každý mesiac sa v Domove dôchodcov na Sídlišku Tarča konali **Literárne hodinky**, doplnené hudobným sprievodom Dr. Kopnického, PhD.

Výstavy literatúry väčšieho aj menšieho rozsahu boli inštalované v priestoroch knižnice na Letnej 28, aj na pobočke Mier. Bolo ich **celkom 45**, najrozsiahlejšou bola výstava **Unikátne šlabikáre**, zo súkromnej zbierky Štefana Peteja z Bardejova. Išlo o šlabikáre a školské pomôcky z rôznych krajín sveta a z rôzneho časového obdobia.

II. Regionálna činnosť

Fond regionálnej literatúry bol v roku 2013 doplnený o 53 knižničných jednotiek, niektoré dokumenty z existujúceho fondu boli preradené do oddelenia odbornej literatúry. Ku koncu kalendárneho roka túto skupinu literatúry tvorilo **1 887 knižničných jednotiek**. Bola k dispozícii v študovni pre dospelých - študentom a historikom, pri spracovávaní seminárnych, bakalárskych a diplomových prác o regióne. Jej súčasťou sú aj Album regionálnej tlače a Album regionálnych osobností.

Absenčne bolo vypožičaných 902 titulov regionálnej literatúry, prezenčne z celkového počtu 7 437 výpožičiek v študovni dospelých, tvorí regionálna literatúra značnú časť.

1. Bibliografická činnosť

Súbežná článková bibliografia pokračovala v roku 2013 spracovaním regionálnych periodík okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča. Excerptovaných bolo 141 ks denníka Korzár, Spišskonovoveský Korzár 25 ks, mesačník Ičko (SNV) 12 ks, Krompašský spravodajca 12 ks, dvojmesačník Gelničan 6 ks, dvojmesačník Nálepko 6 ks, Hlásnik obce Margecany 3 ks, Spišské hlasy 5 ks, Spišský patriot 3 ks, Farská

rodina 3 ks, Hrabušičan 3 ks, Smižiansky hlásnik 12 ks, Slovinský občasník 3 ks, Prakovské noviny 3 ks, celkom 237 regionálnych novín, po ich preštudovaní bolo z nich spracovaných 337 záznamov.

Pre knižnice Košického a Prešovského kraja bolo spracovaných 299 ks denníka Nový čas, z ktorých bolo vytvorených 265 záznamov.

Z 52 ks týždenníka Život bolo spracovaných 196 záznamov.

Celkom bolo preštudovaných 588 periodík, z ktorých pre excerptovanie bolo vhodných 798 článkov.

Počet záznamov zapísaných v programe Virtua v roku 2013:

Nový čas za rok 2012	59
Nový čas za rok 2013	179
Život za rok 2013 (podľa pokynov SNK Martin)	0
Regionálne záznamy za rok 2011	188
Regionálne záznamy za rok 2012	535
S p o l u	961 záznamov

Regionálne záznamy za rok 2013 budú vpísané do Virtuy v roku 2014.

2. Metodická činnosť

Zo strany Spišskej knižnice boli metodicky usmerňované verejné knižnice okresov Spišská Nová Ves a Gelnica.

Začiatkom roka bola spracovaná štatistika za rok 2012, ktorej súčasťou boli osobné, telefonické a mailové konzultácie s knihovníkmi.

V priebehu roka bolo **vykonaných 30 metodických návštev** v knižniciach a obecných úradoch, počas ktorých bola prejednávaná pravidelná činnosť knižníc, nákup knižničného fondu, resp. rozhovory so starostami obcí na zvýšenie financií pre tento účel. Knihovníci boli usmerňovaní k vyradovaniu zastaralých knižničných fondov a k potrebe vykonávania revízií, k získavaniu finančných prostriedkov z grantových programov MK SR, o ktorých metódička aktuálne informovala obecné úrady v čase podávania žiadostí, ...

V obciach Helcmanovce, Jaklovce a Matejovce nad Hornádom, obecné zastupiteľstvá rozhodli o zlúčení obecných a školských knižníc, ktorých nástupcami sa stali školské knižnice pri ZŠ. Boli im poskytnuté osobné aj telefonické metodické usmernenia a zaslaný pokyn k zlučovaniu knižníc, ako aj príručka pre školské knižnice.

V obci Bystrany, aj napriek osobnej návšteve na obecnom úrade a v knižnici, obecné zastupiteľstvo rozhodlo o jej zrušení, pre nezáujem o knižnicu zo strany obyvateľstva a kvôli potrebe využitia priestoru pre prácu sociálnych pracovníkov.

Knižnica bola nefunkčná od roku 2002.

Obce, ktorých knižnice neboli evidované na MK SR v Zozname knižníc Slovenskej republiky, boli upozornené na túto povinnosť.

V rámci vzdelávania knihovníkov sa pracovníčky z mestských knižníc v Krompachoch a v Spišských Vlachoch, zúčastnili vzdelávacieho podujatia organizovaného SKN v Martine k používaniu programu KIS MaSK, v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove.

Pretrvávajúcim problémom vo verejných knižniciach zostávajú dlhodobo stagnujúce obecné knižnice, ktoré nemajú takmer žiaden predpoklad revitalizácie, vzhľadom na veľmi zastarané knižničné fondy, nevhodné priestory, ale najmä pre nezáujem občanov. Školopovinná mládež z malých obcí navštevuje ZŠ v blízkych mestách alebo väčších obciach, kde sú funkčné knižnice a žiaci ich využívajú. Dospelí záujemcovia o čítanie sa už skôr napojili na fungujúce knižnice v mieste svojho pracoviska, pri príležitosti nákupov v mestách, ...

V programe KIS MaSK pracuje MsK Krompachy, OčK v Prakovciach. MsK v Spišských Vlachoch a OčK v Hrabušiciach v roku 2013 pokračovali v evidencii knižničných fondov do uvedeného knižničného systému. V OčK v Smolníku je evidencia fondu ukončená, ale je potrebné zosúladiť prírastkové čísla v knihách s údajmi v PC, no v hodnotenom roku sa pracovníčka knižnice k tejto činnosti z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti nedostala. Program Libris používa OčK v Smižanoch.

Obecná knižnica v Olcave sa v priebehu leta presťahovala z objektu obecného úradu, ktorý je v centre obce do ZŠ. Miestnosť knižnice obec potrebovala pre svoje účely, nový priestor je vyhovujúci, ale pre občanov, ktorí nemajú potrebu navštevovať ZŠ, je knižnica v okrajovej časti obce.

Do nového viacúčelového objektu sa presťahovala Obecná knižnica v Chrasti nad Hornádom, v ktorom má k dispozícii svetlý, pekne vybavený priestor.

3. Spolupráca v regióne

Spišská knižnica aj v roku 2013 pokračovala v systematickej spolupráci so všetkými typmi škôl v meste a sporadicky aj s niektorými ZŠ z okresu SNV, s Detským domovom vo Ferčekovciach, Krízovým centrom Alžbetka, s Občianskym združením Hájik.

Pravidelná spolupráca bola s Domovom dôchodcov na Sídlišku Tarča, občasná so SKN M.Hrebendu v Levoči. Školský úrad pri MÚ v SNV zorganizoval v priestoroch Spišskej knižnice metodický deň pre učiteľov I. a II. stupňa ZŠ – zameraný na mimočítankové čítanie, ktorý mal dobrú odozvu u pedagógov.

V SK mal pravidelné stretnutia Spišský literárny klub.

III. Programy a projekty

Koncom roka 2012 boli spracované **projekty Cestou knihy ku svetlu a Knižnica a nové elektronické zdroje**, so žiadosťou o dotáciu od MK SR. Karpatskej nadácii bol zaslaný **projekt S knihou sa ani v kyber priestore nestratíš. Všetky tri boli pozitívne zhodnotené** a dotácie na ich realizáciu boli poskytnuté v roku 2013.

Z dotačného systému MK SR získala knižnica na nákup knižničných fondov sumu 4 500 Eur + 500 Eur KSK spolufinancovanie, na techniku taktiež 4500 Eur + 500 Eur KSK spolufinancovanie. Karpatská nadácia poskytla 1800 Eur + 200 Eur KSK spolufinancovanie.

Všetky projekty boli v stanovených rozsahoch a termínoch realizované a vyhodnotené.

Koncom roka 2013 boli spracované dva projekty so žiadosťou o dotáciu od MK SR pre rok 2014.

V rámci **projektu KSK Spišský Jeruzalem**, SK zabezpečila **Malý knižný veľtrh** – prezentáciu levočského vydavateľstva MTM a výstavu kníh z jeho produkcie v Eurodome v Spišskom Podhradí.

IV. Vyhodnotenie plnenia úloh vyplývajúcich zo strategických dokumentov

V roku 2013 boli dosiahnuté nasledovné plnenia štandardov, podľa kritérií KSK.

	UKAZOVATEĽ	ŠTANDARD	SKUTOČNOSŤ	
			Rok 2012	Rok 2013
1.	Počet KNJ získaných kúpou, ročná obnova KF	2 %	0,313%	1,080%
2.	Finančná suma na 1 knihu	10 €	7,6 €	8,04 Eur
3.	Počet titulov periodík	50-80 titulov	30 platených, 22 darom – reg.	32 platených 20 darom
4.	Počet PC s internetom pre verejnosť	1 PC/200-600 čitateľov	1 PC/338 čit.	1 PC/323 čit.
5.	Týždenný počet prevádzkových hodín	50-60	50	50
6.	Počet študijných miest (študovne, čítareň, internet,...)	45-55	53	53
7.	Výpožičky na 1 zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti (10,2 zamestnancov v službách)	10 000	15 257	13 949
8.	Výpožičky na 1 čitateľa	30	46	44
	Výpožičky na 1 obyvateľa	1,5-3	4,1	3,76
9.	Percento čitateľov z počtu obyvateľov: 37 887 r. 2012 37 812 r.2013	15%	8,92%	8,53%
10.	Počet platených akcií	-	-	-
11.	Počet AVD v knižničnom fonde	3%	2,77%	2,79%

C. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku hospodárenia a prevádzky

Organizačná schéma Spišskej knižnice:

Riaditeľ: PhDr. Jozef Lapšanský, PhD.

realizuje koncepčnú, analytickú a riadiacu činnosť pri zabezpečovaní hospodárskeho a správneho chodu kultúrno-vzdelávacej inštitúcie

Útvary

I. Útvar ekonomickej a investičnej činnosti a sekretariát

- 1. vedúca útvaru (1) :** Mária Šoltésová
ekonomika práce vrátane mzdovej oblasti, personalistika, rozpočtovanie, správa budovy a zariadenia
- 2. účtovníčka(1) :** Mária Vadelová
komplexné zabezpečovanie účtovníckych agend, správa majetku
- 3. pokladník (0,25):** Terézia Filinská
denné preberanie príjmov z útvaru služieb, vedenie evidencie pokladničných operácií, nákup kancelárskeho materiálu
- 4. Ján Kačír (1):** vodič, kurič, údržbár, technik BOZP: vedenie motorového vozidla a jeho údržba, zabezpečenie prevádzky plynovej kotolne a jej zariadenia, zabezpečenie údržby budovy a zariadenia, technik BOZP
- 5. upratovačky(1,5):** Mária Jakubišinová a Mária Blašková: denné upratovanie pridelených priestorov, čistenie okien 4x ročne

II. Útvar knižnično-informačných služieb a regionálnej bibliografie s oddelením doplňovania, spracovania a ochrany knižničných fondov

- 1. Vedúca útvaru + bibliografia, služby (1)**
Mgr. Zuzana Podvojská: zástupca riaditeľa, bibliografia, služby
- 2. Centrálna evidencia + Oddelenie dospelých čitateľov - beletria**
Odborní pracovníci (3) , pracovník (0,75)

Janka Dubayová : odborný knihovník, kolektívne formy práce, výpožičný proces v odd.beletrie a centrálnej evidencii, plány, vyhodnotenia, štatistiky za oddelenie beletrie

Terézia Filinská: knihovník (0,75) výpožičný proces v beletrii a centrálnej evidencii, zakladanie prihlášok

Mária Fabiánová: odborný knihovník, výpožičný proces v beletrii a centrálnej evidencii, kolektívne formy práce, predsúdne upomienky

Mgr. Dagmar Krajňáková: samostatný odborný knihovník, výpožičný proces v beletrii a centrálnej evidencii, kolektívne formy práce, správa webovej stránky, starostlivosť o výpožičnú techniku a tvorba grantov

3. Oddelenie dospelých čitateľov – odborná literatúra + študovňa dospelých Odborní pracovníci (2)

Bc. Tatiana Dzuricová: samostatný odborný knihovník, výpožičný proces v ONL, kolektívne formy práce, bibliografia, rešerše

Mgr. Lenka Družbacká: samostatný odborný pracovník, výpožičný proces v ONL, zabezpečovanie MVS, MMVS, rešerše, kolektívne formy práce, plány, vyhodnotenia, štatistiky za ONL

4. Oddelenie literatúry pre deti a mládež + študovňa pre mládež Odborní pracovníci (2)

Mgr. Renáta Korbová: samostatný odborný knihovník, výpožičný proces v OLDLM, kolektívne formy práce, plány, vyhodnotenia, štatistiky za OLDLM

Beáta Kalatovičová: samostatný odborný knihovník, výpožičný proces v OLDLM, kolektívne formy práce

5. Čítareň (0,8)

Jaroslava Česlová: knihovník, výpožičný proces v beletrii, centrálnej evidencii, v čítárni práca s periodickou tlačou

6. Oddelenie doplňovania, spracovania a ochrany knižničných fondov Odborní pracovníci (2)

Eva Slivenská: samostatný odborný pracovník, tvorba grantov, akvizícia, katalogizácia, vyradovanie, revízia, plány, vyhodnotenia a štatistika za oddelenie, výpožičný proces v ONL

Viera Kolárová: akvizícia, katalogizácia, vyradovanie, evidencia novín a časopisov, retro – oprava katalogizačných záznamov

7. Pobočka Mier vedúca pobočky (1), pracovník (1)

Jolana Matonoková: odborný knihovník, vedúca pobočky, výpožičný proces, kolektívne formy práce, plány, vyhodnotenia a štatistika za pobočku

Helena Furimská: knihovník, výpožičný proces, kolektívne formy práce

III. Metodika Odborný pracovník (1)

Mgr. Elena Straková: metodická činnosť, spracovávanie plánov, správ o činnosti a štatistík za Spišskú knižnicu, výpožičný proces v OLDLM

Vnútorňá kontrola - predbežná finančná kontrola bola zameraná na overenie každej operácie, vykonávala ju ekonómka knižnice. Priebežnú finančnú – námatkovú kontrolu finančných operácií zabezpečovala určená pracovníčka útvaru služieb, ktorá bola na túto činnosť vyškolená.

Ochrana objektu - je zabezpečená kamerovým systémom v priestoroch knižnice.

Bezpečnosť práce - zabezpečoval ju zamestnanec vyškolený pre tento účel, ktorý pravidelne kontroloval priestor knižnice a prípadné nedostatky ihneď odstraňoval alebo ich nahlásil ekonómke.

Správa budovy - ekonómka zabezpečovala údržbu a potrebné opravy, ktoré sa vyskytli v objekte: odstraňovanie porúch EE, zemného plynu, vody, vykurovania, osvetlenia a poriadku. Sledovala v zmysle platných predpisov termíny revízií EE a plynovej kotolne, zabezpečovala ich realizáciu a odstránenie zistených porúch.

Ekonomické opatrenia na zabezpečenie efektívnosti prevádzky

1. Nákupy kancelárskych potrieb a potrieb ku kultúrno-vzdelávacím podujatiam boli zabezpečované formou požiadavky na kontrolnom liste, ktorý pred nákupom odsúhlasila ekonómka knižnice.
2. Náklady na kultúrno-vzdelávacie podujatia – lektorské, museli byť v pláne činnosti na príslušný rok a odsúhlasené riaditeľom, pričom väčšina bola uskutočnená lektormi, bez nároku na odmenu.
3. Nákupy a opravy finančne náročné, boli vykonané až po vyhodnotení výberového konania alebo prieskumom trhu.
4. Zníženie energetickej náročnosti bolo zabezpečené pravidelnými revíziami zariadenia na rozvod zemného plynu a včasným odstránením závad, ako aj používaním nových, úsporných zariadení.

Finančné vyhodnotenie kultúrnych a vzdelávacích podujatí

Beseda: Jana Bodnárová – prezentácia literárnej tvorby úspešnej slovenskej spisovateľky.

Náklady: 40.00 Eur

Príjmy: 0

I. Vyhodnotenie ekonomickej činnosti za rok 2013

V súlade s §12 odsek 1 Zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením č. 506/2012 Zastupiteľstva KSK konaného dňa 17.12.2012, bol pre Spišskú knižnicu schválený rozpočet bežných výdavkov a príjmov pre rok 2013 nasledovne:

Vlastné príjmy: 21 500 Eur
 Príspevok na činnosť: 216 835 Eur

Spolu 238 335 Eur

Rozpočet bol v priebehu hodnoteného roka upravený 7 krát.

Výdavky: schválený rozpočet: 238 335,00 Eur
Skutočnosť k 31.12.2013 251 604,28 Eur

Podrobný rozpočet o skutočných výdavkoch a príjmoch za rok 2013, je v nasledujúcich tabuľkách:

Výdavky bežného rozpočtu v Eur podľa zdrojov a programov:

Program	Zdroj	Názov výdavku	Schválený Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2013
	46	Vlastné príjmy KSK	21 500	21 500	21 500
0040100	41.001	Z daňových príjmov KSK	214 190	215 660	215 659,28
0040200	41.001	Z daňových príjmov KSK	2 645	3 645	3 645
0040200	111.005	Dotácia zo ŠR-MK SR	0	9 000	9 000
0040200	71	Dary a granty	0	1 800	1 800
S p o l u			238 335	251 605	251 604,28

Príjmy bežného rozpočtu v Eur

Zdroj	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2013
46	Vlastné príjmy	21 500	21 500	22 897,78
111	Zo štátneho rozpočtu	0	9 000	9 000
71	Granty	0	1 800	1 800
46	Úroky	0	0	1,68
S p o l u		21 500	32 300	33 699,46

II. Vyhodnotenie aktivít v oblasti investičnej činnosti

V roku 2013 nebolo v tejto oblasti žiadne plnenie.

III. Príčiny pretrvávania nedostatkov

Napriek úsporným opatreniam zostávajú neuhradené faktúry Správe školských zariadení v Spišskej Novej Vsi, za spotrebované energie pobočky Mier, za roky 2009 a 2010, v celkovej čiastke 4 969,17 Eur.

Pohľadávka za spotrebované energie, v prenajatých priestoroch v budove Spišskej knižnice, Zimná 58 v Spišskej Novej Vsi od roku 2004, od dlžníčky p. Slezákovej – Malastovej, ktorá v uvedených priestoroch prevádzkovala Textilnú galantériu, bola exekučným vymáhaním znížená nasledovne:

Stav pohľadávky k 01.01.2013: 380,52 Eur

Príjem z exekúcie za rok 2013: 79,20 Eur

Stav pohľadávky k 31.12.2013: 301,32 Eur

Pretrvávajúcim nedostatkom sú nevymenené staré okná za nové v prízemí a na prvom poschodí budovy Spišskej knižnice, počas rekonštrukcie v rokoch 2004 – 2005. Okná sú vo veľmi zlom stave, čím dochádza k úniku tepla, čo spôsobuje zvyšovanie nákladov na spotrebu zemného plynu.

Prílohy

I. Publikačná činnosť a masmediálna prezentácia

Každý mesiac Spišská knižnica poskytovala informácie o pripravovaných podujatiach a nových knihách vo svojom fonde do mesačníka **Kam do mesta**.

- Portál **Infolib – Deň ľudovej rozprávky** – marec 2013, pracovníčky OLDM.
- **Knižnica na palete a v skicári** – časopis Zips č.5, máj – jún 2013, Mgr. Korbová.
- **Rozprávky zo škrupinky alebo stretnutie so Zoykou** – časopis Zips, č.2, november – december 2013, Mgr. Korbová.

PhDr. Jozef Lapšanský, PhD.

- 1. **Informácia o realizácii projektu vo vysielaní Televízie Reduta**, Spišská Nová Ves - dňa 19.3.2013 v príspevku Marec mesiac knihy
- 2. ŠOLTISOVÁ, Eva: **Spišská knižnica oslávila 60. výročie vzniku**. (článok).In.: Korzár Spišskonovoveský, č. 11, 2013, s. 4.
- 3. **Krátka správa o realizácii projektu**. In: Ičko – kultúrno-spoločenský mesačník mesta Spišská Nová Ves, Bleskovky, č.5, 2013, s.7.
- 4. Oznam o realizácii projektu na www.spisskagniznica.sk
- 5. **Rozhovor riaditeľa Spišskej knižnice s redaktorkou Rádia Lumen Máriou Čigášovou** odvysielaný v relácii Vyznania odvysielaný 17. 5. 2013.
-

KNIŽNIČNÉ UKAZOVATELE

<i>Kód</i>	<i>Ukazovateľ v kn.j</i>	<i>Skutočnosť 2013</i>	<i>Skutočnosť 2012</i>
1	Celkový stav KF	85 895	86377
1.1	NL pre dospelých	32 484	32712
1.2	NL pre deti	5 286	5361
1.3	Beletria pre dospelých	30 436	30208
1.4	Beletria pre deti	17 689	18096
1.5	Špeciál. dokumenty	388	387
2	Počet kn.j. Na 1 čit.	26,6	25,6
3	Obrat KF z abs.výp. kníh	1,66	1,8
4	Prírastky spolu	1 934	1013
4.1	Z toho: knihy	1 931	1012
4.2	Špeciálne dokumenty	3	1
4.21	Z toho: DVD	1	0
4.22	CD ROM	1	0
4.23	MG a videokazety	-	1
4.24	Hudobniny	1 mapa	0
4.31	Získané z: príspevkov VÚC	2 449,24 €	1421,58 €
4.32	Sponzori, granty	6 300 €	0
4.33	Dary	-	633,98 €
4.34	Iné	-	0
5	Úbytky	2 416	3418
5.1	Z toho: knihy	2 414	3320
5.2	Špeciálne dokumenty	2	98
6	Zrevidovaný KF	0	0
7	Elektron. retrokonverzia	0	0
8	Počet reg. čitateľov	3 227	3378
8.1	% z počtu obyv.	8,53%	8,92 %
9	Výpožičky spolu	142 278	155618
9.1	Výpožičky absenčné	125 488	132824
9.2	Výpožičky prezenčné	16 790	22794
9.3	Výpožičky abs. NL bez Mn	38 030	41465
9.4	Počet výp. na obyvateľov	3,76	4,1
9.5	% odb. lit. z celkových abs. výp.	30,30%	31,22%

<i>Kód</i>	<i>Ukazovateľ v kn.j</i>	<i>Skutočnosť 2013</i>	<i>Skutočnosť 2012</i>
10	Vzdelávacie a spol. podujatia	256 z toho 45 výstav	281 z toho 58 výstav
11	Metodické návštevy	30	31
12	Edičná činnosť	-	1
13	Výp.abs.NL pre dospelých+Mn	46 159	49182
14	% odb. lit. + Mn z celk. abs. výp.	36,78%	37,03 %

Celkový počet obyvateľov Spišskej Novej Vsi bol k 31.10. 2013 **37 812**.

Stav obecných knižníc v okrese Gelnica – rok 2013

- Počet obcí v okrese: 20
- Počet obecných knižníc: 1 mestská
1 obecná s prof. zamestnancom
12 obecných s neprof.zamestnancami, z toho fungujúcich je 9
- Stagnujúce knižnice: Kojšov, Veľký Folkmar, Závadka
Viac než 5 rokov stagnujú Kojšov a Závadka.
- V roku 2013 boli zlúčené obecné knižnice v Helcmanovciach a v Jaklovciach so školskými knižnicami pri tamojších ZŠ, ich nástupcami sú školské knižnice.
- Stagnujúce knižnice oproti minulému roku: 0
- Počet profesionalizovaných : 0 počet odprofesionalizovaných : 0
- Knižnice, ktoré nenakúpili žiadnu literatúru: po spracovaní štatistiky
- Priestorové zmeny v obecných knižniciach žiadne, žiadna zmena v elektronizácii oproti r. 2012, vlastnú webovú stránku nemá žiadna knižnica.

Stav obecných knižníc v okrese Spišská Nová Ves – rok 2013

- Počet obcí: 36
- Počet obecných knižníc: 1 regionálna
2 mestské knižnice
1 obecná s prof. zamestnancami
27 obecných s neprof. zamestnancami
- Stagnujúce knižnice: 8 knižníc: Arnutovce, Betlanovce, Hnilec, Kolinovce, Markušovce, Oľšavka, Spišské Tomášovce, Vítkovce.
Viac než 5 rokov stagnujú knižnice: v Betlanovciach, Hnilci, Spišských Tomášovciach, Vítkovciach.
- Zrušené knižnice: 1, Bystrany
- Stagnujúce oproti minulému roku: 0
- Knižnica v Matejovciach nad Hornádom bola rozhodnutím obecného zastupiteľstva zlúčená so školskou knižnicou, nastupujúcou bude školská knižnica pri ZŠ.

7. Počet sprofesionalizovaných: 0 , počet odprofesionalizovaných: 0
8. Knižnice, ktoré nenakúpili žiadnu literatúru: po spracovaní štatistiky
9. Priestorové zmeny: Obecná knižnica v Chrasti nad Hornádom sa presťahovala do nových priestorov.
10. Elektronizácia knižníc: žiadne zmeny oproti r. 2012.
11. Vlastná webová stránka: Spišská knižnica a MsK Krompachy

PhDr. Jozef Lapšanský, PhD.
Riaditeľ Spišskej knižnice

Spracovala: Mgr. Elena Straková

